

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

Katowice, dnia 19 kwietnia 2012 r.

Poz. 1723

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE NR NPIL.4131.1.99.2012 WOJEWODY ŚLĄSKIEGO

z dnia 4 kwietnia 2012 r.

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXIII/160/2012 z 24 lutego 2012r. w sprawie udzielenia stypendiów Wójta Gminy Lipie za wybitne osiągnięcia w nauce oraz wybitne osiągnięcia artystyczne i sportowe uczniów, których miejscem zamieszkania jest Gmina Lipie, jako niezgodnej z art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym w związku z art. 90t ust. 1 i art. 90t ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2004r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 24 lutego 2012r. Rada Gminy Lipie podjęła uchwałę Nr XXXIII/160/2012 w sprawie udzielenia stypendiów Wójta Gminy Lipie za wybitne osiągnięcia w nauce oraz wybitne osiągnięcia artystyczne i sportowe uczniów, których miejscem zamieszkania jest Gmina Lipie. Jako podstawę prawną do podjęcia przedmiotowej uchwały Rada wskazała art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym do wyłącznej właściwości rady gminy należy podejmowanie uchwał w sprawie zasad udzielania stypendiów dla uczniów i stypendiów.

Rada Gminy Lipie przepisem § 12 nadała uchwale charakter aktu prawa miejscowego, przewidując jej wejście w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Śląskiego.

Zakwalifikowanie przedmiotowej uchwały do aktu prawa miejscowego wymaga ustalenia, czy Rada Gminy posiadała należyte upoważnienie do jej podjęcia. Zdaniem organu nadzoru przepis art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym, stanowi wyłącznie normę kompetencyjną określającą właściwość przedmiotową rady, nie stwarzając jednakże samodzielnej podstawy do wydania przepisu powszechnie obowiązującego na obszarze gminy (por. wyrok NSA z dnia 16 maja 2001 roku, sygn. akt II SA 2622/2000, ONSA 2002/3, poz. 114.). Także w wyroku z dnia 29 maja 2009 roku Naczelny Sąd Administracyjny (sygn. akt I OSK 178/09, publikowany w Centralnej Bazie Orzeczeń Sądów Administracyjnych) jednoznacznie stwierdził, że „przepis ten ma wyłącznie charakter przepisu kompetencyjnego, co przesądza o tym, że jeżeli ustawy szczególne, to znaczy inne niż ustawa o samorządzie gminnym przeکاżą gminie zadania w zakresie udzielania stypendiów, to właśnie rada gminy będzie właściwa do uchwalenia zasad udzielania przedmiotowych stypendiów”. Zatem, kompetencję rady do podjęcia uchwały określającej zasady udzielania stypendiów szkolnych dla uczniów uzależniono od przepisu szczególnego, zawierającego upoważnienie dla rady do działania w tym zakresie.

Przepisem szczególnym, zdaniem organu nadzoru, upoważniającym radę do stanowienia przepisów w wyżej wymienionym zakresie, jest art. 90t ust. 4 ustawy o systemie oświaty, który uprawnia organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego do określenia szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, form i zakresu tej pomocy, w tym stypendiów dla uzdolnionych uczniów oraz trybu postępowania w tych sprawach.

Powyższy przepis został wprowadzony w życie 20 grudnia 2008r. ustawą z dnia 7 listopada 2008r. o zmianie niektórych ustaw w związku z wdrażaniem funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności (Dz.U. Nr 216, poz.1370), na mocy której zmieniono art. 90t ustawy z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty w ten sposób, że ustawodawca uzupełnił art. 90t o przepis ust. 4.

W wyniku wprowadzenia tego przepisu, zmianie uległy reguły tworzenia lokalnych jak i regionalnych programów wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży oraz wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży jak również uchwalania zasad udzielania stypendiów dla uczniów.

I tak, jednostki samorządu terytorialnego zainteresowane wspieraniem edukacji poprzez przyznanie uczniom stypendiów, winny na podstawie art. 90t ust. 1 ustawy o systemie oświaty, uchwalić programy wspierania edukacji zorientowane na wyrównanie szans edukacyjnych dzieci i młodzieży lub na wspieranie edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży. Dopiero przyjęcie powyższych programów przewidujących udzielanie pomocy, stwarza możliwość określenia w odrębnej uchwale (podjętej na podstawie art. 90t ust. 4 ww. ustawy) szczegółowych warunków udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, form i zakresu pomocy, w tym stypendiów dla uzdolnionych uczniów, jak również trybu postępowania w tych sprawach. Uchwała precyzująca powyższą materię, jako akt powszechny, generalny i abstrakcyjny, stanowi akt prawa miejscowego podlegający ogłoszeniu w wojewódzkim dzienniku urzędowym.

Zatem biorąc powyższe pod uwagę, regulacje dotyczące stypendiów dla uczniów nie mogą, tak jak w kwestionowanej przez organ nadzoru uchwale, zostać określone wyłącznie na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym i w oderwaniu od przedstawionej wyżej procedury.

Ustawodawca bowiem w pierwszej kolejności zobowiązał jednostki samorządu terytorialnego do utworzenia dokumentu programowego, będącego aktem o charakterze wewnętrznym, wyznaczającym kierunki działania w zakresie wspierania edukacji, a następnie w oparciu o dany program, organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego powinien określić warunki udzielania pomocy dzieciom i młodzieży, formy i zakres tej pomocy, w tym stypendia dla uzdolnionych uczniów.

Reasumując, przywołany w podstawie prawnej przedmiotowej uchwały art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy o samorządzie gminnym nie stanowi samodzielnej podstawy prawnej do podejmowania przez Radę Gminy Lipie uchwały w zakresie udzielania stypendiów, nie stwarzając tym samym - jako norma kompetencyjna - podstawy do wydania przepisu powszechnie obowiązującego na obszarze gminy.

Mając powyższe na uwadze stwierdzenie nieważności przedmiotowej uchwały w całości, należy uznać za uzasadne i konieczne.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

z up. WOJEWODY
ŚLĄSKIEGO
Dyrektor Wydziału Nadzoru
Prawnego

Krzysztof Nowak

Otrzymują:

1) Rada Gminy Lipie

- za zwrotnym potwierdzeniem odbioru,

2) a/a.